

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАР

2017 жылғы 26 желтоқсан

Д. Ақышев Ақша-кредит саясатының 2018 жылға арналған негізгі бағыттары туралы айтып берді

Ұлттық Банк 2017 жылғы 29 қарашада ҚР Ақша-кредит саясатының 2018 жылға арналған негізгі бағыттарын қабылдады. Бұл туралы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Астана қаласында «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» заң жобасын таныстыруға арналған БАҚ үшін брифинг барысында айтып берді.

Д. Ақышев 2018 жылы ақша-кредит саясатына түбегейлі түзетулердің болжанбайтынын және Ұлттық Банктің міндеттер бойынша, сол сияқты мақсаттарға жету құралдары бойынша да жүргізіліп отырған саясаттың сабақтастығын сақтайтынын атап өтті. Өзгермелі айырбастау бағамы режимін бұлжытпай басшылыққа алған кезде ақша-кредит саясатын инфляциялық таргеттеу режимінде іске асыру жалғасады. Ақша-кредит саясатының шаралары 2020 жылға қарай инфляция бойынша орта мерзімді 4%-дан аспайтын мақсатқа бағытталатын болады. Ұлттық Банк бұл мақсатқа тұрақты түрде ұмтылатын болады: 2018 жылдың соңында инфляция бойынша аралық нысаналы өлшемдер – 5-7%, 2019 жылдың соңында – 4-6%.

«Инфляция бойынша мақсаттарға қол жеткізу үшін Ұлттық Банк инфляцияның іс жүзіндегі және болжамды деңгейіне және басқа өлшемдерге байланысты базалық мөлшерлемені белгілейтін болады. Базалық мөлшерлеме нақты көрсетуде, яғни 12 айлық аралықтағы инфляцияның болжамды мәнін қоспағанда номиналдық мөлшерлеме 4%-дан аспайтын деңгейде болады», - деді Д. Ақышев.

Қаржы реттеушісінің басшысы атап өткендей, трансмиссиялық тетік арналарын жетілдіру бойынша, кірістіліктің барабар қисығын қалыптастыру бойынша, халықтың инфляциялық күтулерін тұрақтандыру бойынша жұмыс жалғастырылады.

«Ақша-кредит саясаты құралдарының ағымдағы жиынтығы сақталады. Біз бұрынғысынан ноттарды өтімділікті тазартудың негізгі құралы ретінде пайдаланамыз. Қаржы нарығындағы ахуал өзгерген жағдайда, бізде сондай-ақ банктерге қажетті өтімділік беру үшін қажетті мүмкіндіктер бар», - деді Д. Ақышев.

Валюта нарығындағы ағымдағы ахуал тұрақты – Д. Ақышев

Теңге бағамы шетел валютасына деген сұраныс пен ұсыныстың ықпалымен нарықтық жағдайларда қалыптасуда. Бұл туралы Астана қаласында «Валюталық реттеу

және валюталық бақылау туралы» заң жобасын таныстыруға арналған БАҚ үшін брифинг барысында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев айтып берді.

Қаржы реттеушісінің басшысы атап өткендей, желтоқсанда теңге бағамы бір АҚШ доллары үшін 332,75-335,68 теңге аралығында аздап ауытқыды. Жылдың басынан 21 желтоқсан аралығында теңге бағамы іс жүзінде өзгерген жоқ (0,3%-ға әлсіреу).

«Еркін өзгермелі айырбастау бағамы режимінің жағдайында теңгенің бағамына ішкі және сыртқы факторлар әсер етуде. Сыртқы факторларға ең алдымен мұнайдың әлемдік бағасы және Қазақстанның негізгі сауда әріптес елдеріндегі ахуал жатады. Ал ішкі факторларға девальвациялық күтулер, ішкі мөлшерлемелердің өзгеруі, жинақ ақшаның долларсыздану қарқыны жатады. Теңге бағамының серпіні 2018 жылы іргелі факторлардың өзгеруіне байланысты болады», - деді Д. Ақышев.

Д. Ақышев: Жылдың қорытындысы бойынша инфляция жылдық көрсеткіш бойынша нысаналы 6-8% дәліз аралығында сақталады

Инфляция жылдық көрсеткіш бойынша жылдың басынан бері Ұлттық Банк айқындаған аралықта (6-8%). Қарашада жылдық инфляция 7,3% болды, жинақталған инфляция 11 айда 6,3% деңгейінде қалыптасты. Бұл туралы Астана қаласында «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» заң жобасын таныстыруға арналған БАҚ үшін брифинг барысында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев айтып берді.

«Ағымдағы жылдың қорытындысы бойынша инфляция нысаналы дәліз шегінде сақталады және 2018 жылы жаңа нысаналы бағдарға: жыл қорытындысы бойынша 5-7%-ға біртіндеп өтетін болады», - деп атап өтті Ұлттық Банк басшысы.

Ұлттық Банк Төрағасы ағымдағы жылдың басында және соңында энергия тасымалдауыштардың қымбаттауы инфляцияға қысқа мерзімді ықпал еткенін атап өтті. Жылдың басынан бері инфляцияға тікелей үлес 1 пайыздық тармақтан асқан жоқ, бірақ тауарларды тасымалдаудың және коммуналдық қызметтердің өзіндік құнының қымбаттауы түріндегі қосалқы әсерлерді ескерсек, ол аздап жоғары болған болар еді. Тұтастай алғанда, инфляцияның өзгермелі құрауыштарының әсері аз болып табылады.

«ҚР ҰЭМ Статистика комитетінің деректері бойынша жалпы инфляция 7,3% болған кезде, жеміс-көкөніс өнімі, реттелетін қызметтер және энергия тасымалдауыштар сияқты жекелеген құрауыштарды есептемегендегі базалық инфляция көрсеткіші жылдық көрсеткіш бойынша қарашада 6,2%-ды құрады», - деп қорытындылады Д. Ақышев.

ҚР банк секторының қаржылық орнықтылығын арттыру бағдарламасын іске асырудың алдын ала қорытындысы туралы

Ұлттық Банк ҚР банк секторының қаржылық орнықтылығын арттыру бағдарламасын іске асыруды жалғастырып отыр. Бұл туралы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Астана қаласында БАҚ үшін «Валюталық реттеу

және валюталық бақылау туралы» заң жобасын таныстыруға арналған брифинг барысында айтты.

Ұлттық Банктің басшысы Мемлекет басшысының Қазақстан халқына жолдауы шеңберінде берілген тапсырмаларға сәйкес Ұлттық Банктің ҚР банк секторының қаржылық орнықтылығын арттыру бағдарламасын іске қосқанын еске салды. Бағдарлама жұмыс істемейтін кредиттердің деңгейін төмендету және экономиканы кредиттеудің одан өсуі үшін жағдай жасау, сондай-ақ банк секторында жүйелік тәуекелдердің өсуіне жол бермеу жөніндегі алдын алу шараларын қолдану арқылы Ұлттық Банктің қадағалау мандатын күшейту үшін ірі банктерді үстеме капиталдандыруды қамтамасыз етуге бағытталған.

«Қазақстан Республикасының банк секторының қаржылық орнықтылығын арттыру бағдарламасы шеңберінде Казкоммерцбанкті қалыпқа келтіру жөніндегі шаралар қабылданды. Шешім қабылдау сәтінде банктегі ахуал, әсіресе оны БТА Банкпен қосқаннан кейін өте нашар болды. Мемлекеттік қолдау нәтижесінде халықтың, мемлекеттің және жеке компаниялардың депозиттері сақталды. Қазіргі кезде Казкоммерцбанктегі ахуал тұрақты. Мұны халықаралық рейтинг агенттіктері де таныды, олар Казкоммерцбанктің кредиттік рейтингін көтерілу жағына қарай қайта қарады», - деп атап өтті Д. Ақышев.

Қаржылық реттеушінің басшысы Бағдарламаның 5 ірі банкке 500 млрд. теңгеден астам сомаға қолдау көрсеткенін атап өтті. Банктің қаржылық жағдайы нашарлаған жағдайда, атап айтқанда – олар пруденциялық нормативтерді бұзған немесе активтерді шығару фактілері анықталған кезде реттелген борышты жай акцияларға конвертациялау көзделген.

«Бағдарламаның нәтижелері бойынша банк секторының меншікті капиталын мемлекеттік қолдау сомасына ұлғайту күтіледі, бұл олардың қаржылық тұрақтылығын және жағымсыз ықтимал сыртқы факторларға орнықтылығын күшейтеді. Банк секторын қолдау жөніндегі шаралар банк секторының жұмыс істемейтін активтерін 1 трлн. теңгеден астам сомаға қысқартуға алып келеді, бұл жалпы алғанда капиталдандыру, есептен шығару, кешіру және активтердің сапасын жақсарту жөніндегі басқа шараларды қамтамасыз ету есебінен елдің экономикасын дамытуға мультипликативтік әсер етеді», - деді Д. Ақышев.

Оның пікірі бойынша, меншікті капиталдың өсуі және жұмыс істемейтін кредиттердің төмендеуі банктердің қолданыстағы стратегияларын және бизнес-модельдерін қайта қарауға және оңтайландыруға әкеледі, оның нәтижесінде банктердің кредиттеу, банктік қызметтердің жаңа және тиімді түрлерін кеңейту мен дамыту белсенділігін көтеру күтіледі.

Бұдан басқа, Д. Ақышев банктердің жұмыс істемейтін активтерінің төмендеуімен қатар банктердің меншікті капиталының ұлғаюы банктердің экономиканың нақты секторын кредиттеуін қолдайтындығын атап өтті.

«Бағдарлама экономиканың аралас салаларын одан әрі дамытуға ықпал ететін болады, бұл өз кезегінде экономиканың нақты секторының түпкілікті қарыз алушы кәсіпорындарының қаржылық жай-күйін сауықтыруға ықпал ететін болады», - деп түйіндеді Ұлттық Банк Төрағасы.

Қаржы нарығының 2017 жылғы негізгі үрдістері туралы Ұлттық Банк басшысы айтып берді

Банк секторы ағымдағы жылы айтарлықтай өзгерістерге ұшырады. Жекелеген банктердің акционерлері ауысты, банктердің бірігетіндігі жарияланып, аяқталды. Бұл банктердің одан әрі даму моделін іздестіруде екендігін білдіреді. Бұл туралы Астана қаласында «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» заң жобасын таныстыруға арналған БАҚ үшін брифинг барысында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев айтып берді.

Қаржы реттеушісінің басшысы Ұлттық Банк қызметінің банк секторын реттеу және дамыту бөлігіндегі негізгі бағыты ҚР банк секторының қаржылық орнықтылығын арттыру бағдарламасын іске асыру болғандығын атап өтті. Оның шеңберінде Казкоммерцбанкті қалыпқа келтіру жөнінде шаралар қабылданды, 5 ірі банкке мемлекеттік қолдау көрсетілді. Тұтастай алғанда Бағдарламаның іске асырылуы ұзақ мерзімді перспективада өзін-өзі дәлелдейді, себебі ол банктердің нашар кредиттерін есептен шығаруға көмектесіп, экономиканы кредиттеуді кеңейтуге орнықты платформа құрады.

Сақтандыру нарығының жұмыс істеу мәселесі бойынша Д. Ақышев бұл нарықтың Қазақстанның қаржы нарығының серпінді дамып жатқан бағыттарының бірі екендігін атап өтті. Сақтандыру ұйымдарының жиынтық активтері мен міндеттемелері ағымдағы жылы тиісінше 9% және 5%-ға (2017 жылғы 1 желтоқсанда тиісінше – 936 және 422 млрд. теңге) өсті. Жиналған сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемі 11 айда 3%-ға (343 млрд. теңге) ұлғайды.

«Сақтандыру нарығында электрондық қызмет көрсетудің дамуы, бизнес-процестердің автоматтандырылуы және сервис сапасының артуы ҚР Парламенті Мәжілісінің қарауында жатқан «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сақтандыру және сақтандыру қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР Заңының жобасында көрініс тапты», - деп толықтырды Д. Ақышев.

Ол сонымен бірге заңның қабылдануымен сақтандыру өнімдерінің сапасын арттырып, құнын төмендетуді, сақтандыру қызметтерінің өңірлердегі қолжетімділігінің өсуін және тұтынушылардың құқықтарын қорғауды күшейтуді қамтамасыз ететін онлайн-сақтандыруды енгізу, сақтандыру нарығының инфрақұрылымын және ерікті сақтандыру өнімдерін дамыту, сақтандырудың міндетті түрлерін жетілдіру сияқты шаралар іске асырылатынын атап өтті.

«Сонымен қатар, ағымдағы жылы «Doing Business» рейтингіндегі «Кәсіпорындарды ашу» индикаторы бойынша Қазақстанның позициясын жақсарту шеңберінде заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу кезеңінде «Электрондық үкімет» порталында қызметкерлерді жазатайым жағдайлардан міндетті сақтандыру шартын қашықтан жасаудың пилоттық жобасын іске қосу бойынша жұмыс жүргізілуде», - деді Д. Ақышев.

Отандық қор нарығына қатысты Д. Ақышев соңғы жылы оның негізгі көрсеткіштері айтарлықтай жақсарғанын атап өтті. Акциялар мен борыштық бағалы қағаздар нарығын капиталдандыру соңғы 12 айда 26 трлн. теңгеге дейін 15,6%-ға ұлғайды. Қазақстан қор

биржасының индексі (KASE индекс) 1 желтоқсанда 2 057,28 тармақты құрай отырып 54,9%,-ға өсті.

«Бағалы қағаздар нарығының тартымдылығын арттыру және институционалдық инвесторлардың мүмкіндіктерін кеңейту мақсатында қазіргі кезде клиенттің электрондық цифрлық қолтаңбасы негізінде сауда операцияларын жүргізуді және брокердің клиентке жеке кабинет арқылы электрондық қызмет көрсетуді қоса алғанда, брокерлердің клиенттерге электрондық қызмет көрсету мүмкіндігі енгізілді», – деді қаржылық реттеушінің басшысы. Ол сондай-ақ қазіргі сәтте кейіннен эмитентке акционерлердің жалпы жиналысын электрондық тәсілмен өткізу мүмкіндігін бере отырып акционерлердің жалпы жиналысында электрондық дауыс беру жүйесін жасау жобасының әзірленіп жатқанын атап өтті. Сонымен қатар, блокчейн технологиясы мен электрондық ақша жүйесін пайдалана отырып жеке тұлғалардың арасында мемлекеттік бағалы қағаздарды орналастыру жобасы әзірленуде.

«Қор нарығы одан әрі жандандыруға зейнетақы активтерін басқару жүйесін реформалау және салымшыларға басқарушы компанияны таңдау құқығын беру мүмкіндік жасайды», - деді қаржылық реттеушінің басшысы.

Оның айтуынша, ағымдағы жылы Қазақстан Республикасы Үкіметінің және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қор нарығын дамыту жөніндегі 2018-2022 жылдарға арналған бірлескен іс-қимыл жоспарын қабылдау жоспарланып отыр. Бұл жоба «Атамекен» ҰКП-мен және Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығымен келісілді және қазіргі кезде Қазақстан Республикасының Үкіметімен келісілуде.

Д. Ақышев қорытындылай келе, қор нарығын дамыту бойынша басым міндеттердің арасынан Ұлттық Банк ҚР ұлттық қаржы нарығының орнықтылығын және оның бәсекеге қабілеттілігінің өсуін атап көрсетеді, бұл Қазақстанның ДСҰ-ға қосылу және шетелдік компаниялардың филиалдарына 2020 жылда бастап Қазақстанның қаржы нарығына ашық кіру мүмкіндігін беру жағдайында аса маңызды болып табылады. **Қазақстанның**

Халық Банкін және Казкоммерцбанкті біріктіру оң синергияға ие болады – Д. Ақышев

Казкоммерцбанкті қолдау шеңберінде оны БТА Банктің проблемалық қарызынан тазалау жүргізілді. Бұдан басқа, қосымша провизиялардың қажетті деңгейі қалыптастырылды. Бұл туралы Астана қаласында «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» заң жобасын таныстыруға арналған БАҚ үшін брифинг барысында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев айтып берді.

Қазақстан Халық Банкі және «АЛМЭКС» холдинг тобы» АҚ тарапынан Казкоммерцбанк капиталдандырылғаннан кейін банк бұдан кейін капиталға және өтімділікке қысым көрген жоқ және клиенттер алдындағы міндеттемелерді дербес орындауға, сондай-ақ экономикадағы кредиттік белсенділіктің өсуін қолдауға қабілетті болды», - деп хабарлады Д. Ақышев.

Қаржы реттеушісі басшысының айтуынша, Ұлттық Банк, тұтастай алғанда, банк секторын шоғырландыру бойынша бастаманы қолдайды, олар банктерді капиталдандыруды ұлғайтуға және клиенттерге қызмет көрсету бойынша қолданыстағы бизнес-процестерді жақсартуға ықпал ететін болады.

«Ұлттық Банк банктерге банктік бизнестің тиімділігін арттыруға бағытталған интеграциялық процестерді тезірек аяқтау бойынша қажетті қолдау көрсетуге дайын», - деп атап өтті Д. Ақышев.

Ол, сол сияқты заңнаманың талаптарына сәйкес бұл мәмілені іске асыру депозиторлардың, кредиторлардың, басқа клиенттердің және банктердің қарсы агенттерінің шарттар бойынша, халықаралық міндеттемелерді қоса алғанда, құқықтары мен заңды мүдделері сақталған жағдайда ғана мүмкін болатындығын атап өтті.

«Қазақстан Халық Банкі мен Казкоммерцбанктің шоғырлануы нәтижесінде банк секторының активтеріндегі Қазақстан Халық Банкінің үлесі 19,6%-дан 33,6%-ға, кредиттік портфельде – 17,9%-дан 28,5%-ға, клиенттердің салымдарындағы үлес – 20,0%-дан 35,4%-ға дейін өседі», - деді Д. Ақышев.

Ұлттық Банктің басшысы қорытындылай келе, жалпы алғанда банктерді біріктірудің оң синергиясы бар деп толықтырды, өйткені құрылған банк банктердің ресурстарын біріктіру салдарынан туындайтын басымдықтардың кең аясын пайдалана алады. Атап айтқанда, ауқымды шаралардағы үнемдеуге, функцияларды орталықтандыру есебінен әкімшілік, маркетингтік және басқа да шығыстарды азайтуға, қаржылық қызметтердің тізбесін кеңейтуге, нарықтың үлесін ұлғайтуға, өз бизнесін географиялық әртараптандыруға, басқарудың тиімділігін арттыруға қатысты талпыну.

Д.Ақышев Delta Bank және RBK Bank-пен ағымдағы ахуал туралы айтып берді

2017 жылғы 3 қарашадан бастап «Delta Bank» АҚ банктік және өзге операцияларды жүргізуге және бағалы қағаздар нарығында қызметті жүзеге асыруға лицензиядан айырылды, мүліктің сақталуын қамтамасыз ету және Банкті басқаруды қамтамасыз ету бойынша іс-шараларды жүзеге асыру мақсатында уақытша әкімшілік тағайындалды. Бұл туралы Астана қаласында «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» заң жобасын таныстыруға арналған БАҚ үшін брифинг барысында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев айтып берді.

«2017 жылғы 6 желтоқсанда Ұлттық Банк Алматы қаласының Мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотына «Delta Bank» АҚ-тың қызметін мәжбүрлеп тоқтату туралы өтініш берді», - деді Д. Ақышев.

Ол 2017 жылғы 25 желтоқсанда «Delta Bank» АҚ қызметін мәжбүрлеп тоқтату туралы сотта алдын ала тыңдалымның болатынын ескертті.

«Delta Bank» АҚ жағдайына қатысты Ұлттық Банктің басшысы ҚР банк секторының қаржылық орнықтылығын арттыру бағдарламасының аясында «Bank RBK» АҚ-ға шамамен 240 млрд. теңге сомасында мемлекеттік қолдау көрсетілгенін айтып өтті. Бұл ретте «Bank RBK» АҚ мен оның жаңа акционерінен банктің қаржылық орнықтылығын қамтамасыз ету жөніндегі міндеттемелер алынған.

«Қазіргі уақытта осыған дейін «бұрынғы» акционерлеріне және басқа да байланысты тұлғаларға берілген 595,8 млрд. теңге мөлшеріндегі проблемалық активтерді арнайы қаржы компаниясына беру мәселелері талқылануда», - деп ескертті Д.Ақышев.

Жалпы, қаржы реттеушісінің айтуынша «Bank RBK» АҚ-ның төлем қабілеттілігімен байланысты жағдай қалпына келтірілді және банк тұрақты режимде жұмыс істейді. «Bank RBK» АҚ клиенттер алдындағы міндеттемелерін орындауда.

Толығырақ ақпаратты мына телефон бойынша алуға болады:

+7 (727) 270 45 85

e-mail: press@nationalbank.kz

www.nationalbank.kz